

Kmetijska pridelava in prirreja v letu 2003

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 6/2004

str. 15

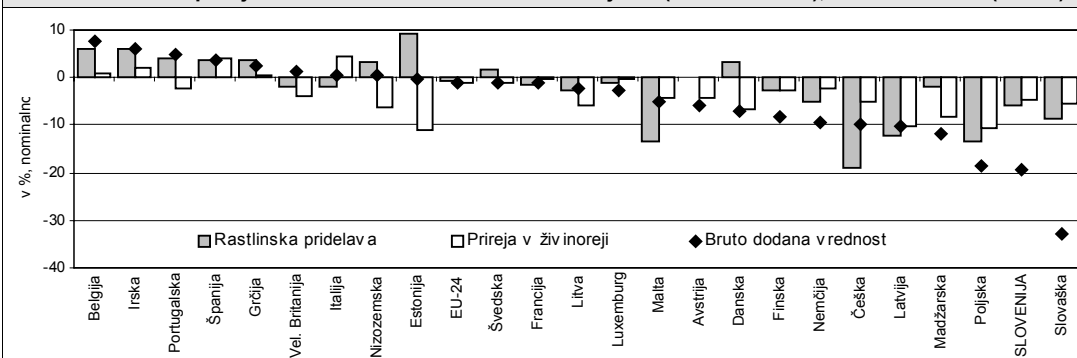
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	stopnje rasti, v %	
							2003/ 2002	2003/ povp 98-02
Kmetijska zemljišča v uporabi, v tisoč ha¹	490.9	498.8	509.0	509.6	505.7	509.7	0.8	1.4
od tega: njive in vrtovi	172.1	171.2	170.8	172.7	172.7	168.4	168.4	1.0
trajni travniki in pašniki	287.5	296.6	308.2	307.0	307.2	308.3	0.4	2.3
trajni nasadi	31.3	30.9	29.9	29.9	30.1	28.6	-5.1	-6.0
Pridelek, v tisoč ton								
pšenica in pira	169.1	117.3	162.6	181.1	174.9	122.9	-29.7	-23.6
koruza za zrnje	333.5	308.0	282.4	257.5	371.4	224.2	-39.6	-27.8
krompir	195.7	194.2	186.2	148.3	166.0	107.6	-35.2	-39.6
sladkorna pesa	380.3	467.1	349.1	185.7	232.2	202.1	-13.0	-37.4
silazna koruza	1,366.5	1,245.5	965.7	833.2	1,066.1	900.6	-15.5	-17.8
zelenjadnice	78.9	89.7	78.8	61.2	70.3	67.0	-4.7	-11.5
sadje	148.2	129.7	180.0	109.8	174.7	136.3	-22.0	-8.2
grozdje	122.7	98.3	126.7	106.6	123.0	104.4	-15.1	-9.6
Število živine ob koncu leta, v tisoč								
govedo	453.1	471.4	493.7	477.1	473.2	450.2	-4.9	-5.0
prašiči	592.4	558.5	603.6	599.9	655.7	620.5	-5.4	3.1
perutnina ²	5,105.9	5,216.7	4,981.1	4,533.7	-9.0	-11.1
drobnica	89.2	87.2	118.3	114.0	129.4	129.0	-0.3	19.9
Prirreja mesa, v tisoč ton¹								
govedo	44.3	44.1	39.3	48.0	44.6	49.6	11.2	12.6
prašiči	64.4	66.5	58.1	66.4	61.9	70.3	13.6	10.8
perutnina	56.8	52.7	54.1	58.6	53.1
drobnica	0.8	1.1	1.2	1.4	1.5	1.8	20.0	50.0

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR. Opomba: ¹za leto 2003 so podatki predhodni; ²v zadnjem stolpcu povprečje zadnjih treh let

V letu 2003 je bilo v Sloveniji v uporabi 509.7 tisoč ha kmetijskih zemljišč (četrtina celotne površine države), kar je za 0.8% več kot v letu prej in za 1.4% več kot v povprečju zadnjega petletnega obdobja. Površina se je pred letom 1999 zmanjševala, vendar v zadnjih letih ostaja (razen v letu 2002) skoraj enaka predvsem zaradi kmetijske politike, katere cilj je poleg ohranitve dohodka pridelovalcev tudi ohranitev zemljišč v obdelavi. Lanski nekoliko povečani površini pa zaradi suše ni sledilo povečanje količine pridelka, pač pa se je ta pri vseh pomembnejših posevkih, sadju in grozdju v primerjavi z vremensko ugodnim letom 2002 občutno znižala. Izpad pridelka je bil največji pri koruzi za zrnje, krompirju in pšenici, čeprav so bile zasejane površine le nekoliko manjše kot v letu prej (za 3%, 4% in 0.4%), medtem ko je pridelek silazne koruze, sladkorne pese in zelenjadnic upadel manj, ker so bile te zasejane površine precej večje kot v letu prej (za 26%, 20% in 23%). Pridelanega je bilo tudi manj grozdja in vseh vrst sadja, razen orehov in višenj. Suša je v drugi polovici leta povzročila pomanjkanje krmnih rastlin, sena in detelj in s tem vplivala na povečan zakol živali, tako da je bilo njihovo število ob koncu leta pri vseh glavnih vrstah manjše kot v istem času leta 2002. Najbolj se je zmanjšalo število perutnine, najmanj pa drobnice, ki ima sicer skromen delež, vendar je v zadnjih letih v precejšnjem porastu. Posledično se je občutno povečala prirreja mesa, količina pridobljenega mleka pa se je po daljšem obdobju neprekinjene rasti znižala za 9%.

Z znižanjem količine se je znižala tudi vrednost kmetijske pridelave in prirreje. Podobno je bilo tudi v večini drugih evropskih držav, vendar ne v vseh (gl. graf). Njena vrednost, merjena v EUR in v osnovnih cenah (iz njih so izločeni davki, vključene pa subvencije na proizvode in storitve), se je po prvih ocenah v državah EU-15 nominalno znižala za 0.4% (bolj v živinoreji: za 0.7%, manj v rastlinskem delu: za 0.3%), v devetih novih članicah, kjer je bila suša najhujša in tudi subvencije bistveno nižje, kar za 9.5% (bolj v rastlinskem delu: za 10.4%, le nekoliko manj v živinoreji: za 8.7%). Posledično se je v povprečju nominalno znižala tudi bruto dodana vrednost kmetijstva: v EU-15 za 0.4%, v devetih novih članicah za 16.0%. Slovenija je med državami, kjer je bilo to znižanje največje. K temu je največ prispevala povečana vrednost vmesne porabe (predvsem dražja krma), saj po znižanju vrednosti kmetijske pridelave in prirreje Slovenija ni v vrhu teh držav.

Graf: Pridelava in prirreja ter bruto dodana vrednost v kmetijstvu (osnovne cene), rast v letu 2003 (ocena)

Vir podatkov: Eurostat, 22. junij 2004, preračuni UMAR.

Opombe: Preračun na podlagi vrednosti v EUR in v osnovnih cenah. Za Ciper ni podatka.